

Придрик Тетяна

магістр

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Однією з головних загальноекономічних і бухгалтерських наукових і практичних проблем, яка особливо загострилося в ринкових умовах, є визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Теоретичні дослідження сутності категорії “фінансові результати” велися багатьма вченими. Значний внесок у розвиток цього поняття, особливо його облікового аспекту, зробили відомі вітчизняні та зарубіжні вчені: А. Бабо, І.О. Бланк, О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, З.В. Гуцайлюк, А.М. Герасимович, М.Я. Дем'яненко, К. Друрі, Г.Г. Кірейцев, М.М. Коцупатрій, М.В. Кужельний, В.Г. Лінник, Н.М. Малюга, В.Б. Моссаковський, М.Ф. Огійчук, Н.Л. Правдюк, П.Т. Саблук, В.К. Савчук, Я.В. Соколов, В.В. Сопко, Л.К. Сук, Н.М. Ткаченко, Е.С. Хендріксен, М.Г. Чумаченко та інші.

Формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи від звичайної діяльності підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, а від сільськогосподарської діяльності - ще і П(С)БО 30 “Біологічні активи”.

П(С)БО 30 «Біологічні активи» суттєво змінив підходи до визначення та обліку фінансових результатів від сільськогосподарської діяльності. Відповідно до вимог цього стандарту фінансовий результат від сільськогосподарської діяльності формується з трьох складових:

1. Фінансового результату від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів;
2. Фінансового результату від реалізації запасів — сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу;
3. Фінансового результату від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на місці продажу [3].

Відповідно до П(С)БО 30, фінансовим результатом від первісного визнання сільськогосподарської продукції та біологічних активів є доходи та(або) витрати від первісного визнання. Вони визначаються, як різниця між справедливою вартістю одержаної сільськогосподарської продукції та(або) додаткових біологічних активів та витратами пов'язаними з

одержанням такої продукції та біологічних активів.

Витрати на вирощування сільськогосподарської продукції та біологічних активів (витрати на біологічну трансформацію) обліковують по дебету рахунку 23 «Виробництво» на відповідних субрахунках по об'єктах обліку визначених в обліковій політиці, по яких в подальшому будуть визначатися фінансові результати. При первісному визнанні сільськогосподарської продукції та біологічних активів їх оцінюють за справедливою вартістю і на суму оцінки роблять запис Д-т 21 «Поточні біологічні активи», 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва» К-т 23. Отже, в такому випадку по кредиту рахунку 23 відображається не планова собівартість, а справедлива вартість активів, тобто вартість за якою вони оприбутковуються на баланс [1].

На момент первісного визнання сільськогосподарської продукції чи біологічних активів на рахунку 23 виникне різниця між дебетом і кредитом. Можливі дві ситуації:

1) К-т 23 > Д-т 23 (вартість, по якій актив оцінюється більша від витрат пов'язаних з його створенням на дату оцінки). В такому випадку на суму різниці визнається дохід від первісного визнання і робиться бухгалтерський запис Д-т 23 «Виробництво» К-т 7101 «Дохід від первісного визнання активів, які обліковуються за справедливою вартістю»;

2) К-т 23 < Д-т 23 (вартість, по якій актив оцінюється менша від витрат пов'язаних з його створенням на дату оцінки). В цьому випадку виникають витрати від первісного визнання, які відносяться до складу інших витрат операційної діяльності. Робиться запис Д-т 9401 «Витрати від первісного визнання активів, які обліковуються за справедливою вартістю» К-т 23 «Виробництво».

Дохід від первісного визнання списується на фінансові результати — Д-т 7101 К-т 791, витрати від первісного визнання списують на фінансові результати — Д-т 791 К-т 9401.

На момент первісного визнання біологічного активу чи сільськогосподарської продукції підприємство ще не відобразило всіх витрат, пов'язаних з біологічною трансформацією даних активів чи продукції. Це стосується, насамперед, загальногосподарських витрат та витрат допоміжних виробництв, які розподіляють і відносять на об'єкти обліку (продукцію, біологічні активи) в кінці року. Тому фактичний розмір доходу (витрат) від первісного визнання достовірно визначити можливо лише в кінці року.

Таким чином, розмір доходу (витрат) від первісного визнання, визначений в кінці року, не співпадатиме із визначеним доходом (витратами) на протязі року. Тому останній необхідно відкоригувати[2].

Отже, хоча П(С)БО 30 «Біологічні активи» вступив в дію вже декілька

СЕКЦІЯ 2

Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

років тому, але виникає дуже багато питань і проблем при його використанні на практиці.

Список використаних джерел

1. Гуцаленко Л.В. Формування та облік фінансових результатів відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи»/ Л.В. Гуцаленко // Облік і фінанси АПК.- 2006.- № 11.- С. 96-99.
2. Облік сільськогосподарської діяльності: Навчальний посібник / За ред. Жука В.М. - К.: Видавництво ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007. - 368 с.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 18 листопада 2005 р. № 790.

Прокопишин Оксана

к.е.н., старший викладач,

Нижник Соломія

магістр

Львівський національний аграрний університет

м. Дубляни

ОЦІНКА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ З ПОЗИЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО І ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Світова практика свідчить про посилення ролі нематеріальних активів у системі нарощування національного багатства, при цьому спостерігається зростання частки вартості об'єктів інтелектуальної власності у вартості майна компанії. Інтелектуальна власність сама по собі має високу вартість і може слугувати об'єктом для купівлі-продажу. Тому сьогодні існує об'єктивна потреба реального відображення у фінансовій звітності підприємств вартості нематеріальних активів й інтелектуальних ресурсів, які привертають особливу увагу потенційних інвесторів. Однак цей процес уповільнюють невизначеність механізму оцінки вартості нематеріальних активів та існування двох економіко-правових систем – податкової й обліково-аналітичної, які по-різному тлумачать категорію «нематеріальні активи» [1].

Питання сутності, оцінки та відображення в обліку нематеріальних активів є актуальними в умовах економіки, що ґрунтується на інтелектуальній власності. Про це свідчать дослідження В. Александрова, І.